

Polnina v državi SHS pavšalirana.

Naročna lista: Celo leto K 120—, pol leta K 60—, četril leta K 30—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150—. Inzerati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Posamezna številka stane 1 krono.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste. — Telefon št. 220.

85. številka.

Maribor, dne 1. avgusta 1921.

Letnik XIII.

Realna politika socialdemokratov.

Pravijo, da lev, ki enkrat okusi živalsko kri, ne more več živeti brez krvi. Slično se godi jugoslovanski socialdemokraciji. Odkar so sedeli Slovenec Kristan, Hrvat Bukšek in Srb Korač na ministrskih stoli, se vedno na novo opotekajo nazaj proti vladni strani. V državni skupščini ni bilo več od časa njihovega ministrovanja čutili opozicije socialdemokracije. Tudi ko je Tone Kristan oddal vodstvo državnozbornske politike dolarškemu princu Etbinu Kristanu, se ni nič spremenilo. Socialdemokrati sami se hvalijo, da so začeli realno politiko, to je politiko, s katero se kaj dobi, in za vselej opustili politiko vzorov.

In istina! Začeli so realno, dobičkanosno politiko. Tone Kristan zobje vladni oves iz jasli nadvojvoda Friderika. Dobil bo letno, kakor so pisale njihove novine same, nad tri milijone dobitka. Kaj se to pravi? Tri milijone bo šlo v Tonetov žep namesto v državni, in kmetje in delavci in obrtniki bodo morali plačati tri milijone več davkov. Etbinu Kristanu še danes ni treba državne službe, ta rdeči frakar

še danes živi od ameriških dolarjev. Golouh, Kopač, dobivajo državnozbornske dnevnice in vrhu tega še dolarke iz strankinih podjetij. Denarna, blagovna in produktivna podjetja so vsa odvisna od Praprotnikovih denarnih sredstev. Socialdemokrati listi so plačani, v kolikor so pasivni, od buržujskih kapitalističnih zavodov, za to je njihova beseda toliko vredna, koliko je vredna beseda podkupljenca. Kamor pogledamo, vse je pri socijih gnilo in smrdljivo!

Slovenska socialdemokracija ima namen, da kakih petdeset do sto izvoljencev lahko udobno živi. Isto je njen namen pri Hrvatih in Srbih. Pobira se, odira se, samo, da teče voda na mlin voditeljev. To je realna politika socialdemokratov. Idealno politiko so sociji potisnili ob stran. Prepeluh, dr. Lončar, Erjavce, ki so edini razumeli idejo socializma, so morali iz stranke. Imeli so čiste roke, in za to ni bilo za nje mesta pri mizi, kjer se vidi tudi rdeče karte. Slovenski proletarci združite se proti svojim najbližjim izkoriščevalcem, v boj proti socijalpatritičnemu kapitalizmu.

Demoralizacija državne službe.

„Nakaj gnilega je v državi Dankski“! Beograd, slavna prestolnica naše ujedinjene države, je danes sicer oboževano središče te nove tvorbe, do tal pa je okužen po skrajni korupciji, ki se očitno ne da več zatreti. V stari, nekoliko že obrabljeni pesmi o kvarnem vplivu upravne centralizacije smo mestoma pokazovali na nedostanke, ki bodo po sprejetju vidovdanske ustave odpirali oči, celo največjim zagovornikom novega sistema med uradničtvom. Dejstva, da je beograjski državni uradnik vse kaj drugega nego njegov tovariš v pokrajinskem mestu, ne more nihče vtižati. Cinovništvo gnilega centra naše državne uprave se nahaja v neposredni bližini „tiste mize, kjer se delijo dobrote“, kakor je v vsej sapi razodel to zanimivost „Kmetijska list“ svojim lahkovernim čitateljem. V centru so deležni vseli „dobrot“, ki jih zamore podariti strankarsko samoljubje svojim zvestim in s partizanstvom opojenim pandurjem, Odlikovanja, napredovanja, ugodne preместitve itd. so namenjene predvsem le članom beogradske „porodice“. Na pokrajino, na tisočglave čete zvestih, starih, v državni službi osivelih in povsem kvalificiranih uradnikov, v Beogradu prav nič ne mislijo. Favorizacija uradništva v centru države je zlo, ki nam preti z demoralizacijo državne službe. To-le zlo se je žalibog že globoko ukoreninilo, saj so mu s centralizacijo uprave izdatno pognojili.

Prof. Toma Jovanovič je nedavno objavil v „Balkanu“ pomembem članku, v katerem žigosa vso gnilobo na še državne uprave. Odlično protivnik umazane korupcije piše:

„Postavljenja in napredovanja uradnikov se vrše dan za dnevom nepravilneje in neracionalneje. Dejstvo, da Beograd ne posveča nikakšne pozornosti uradništvu v pokrajinah, bo de zelo v oči. Kljub temu, da opravljajo uradniki v notranjosti države povprečno največ službe, so zapostavljeni, ker jih Beograd nima neposredno pred očmi. Zapostavljeni so radi salonskih tipov sumljive sposobnosti in še bolj slabega značaja. „Brzostrelni fakultetlerji“ in doktorji so zavzeli najboljša mesta. Ne pazi se na službena leta, na naročite zasluge v teku službe, mirnodušno pa prehajajo preko strokovnih in moralnih kvalifikacij ki ustvarjajo kaotično razmere in naravnost nečuveno demoralizirajo. S prvim ukazom imenovan „inspektor“ ne spada k redkostim. Prav pogosti

so ukazi o „postavljenih za sekretare I. klase“, v katerih poverjujejo omenjena mesta osebam, ki še nimajo dveletne prakse v državni službi. Nadalje favorizirajo različne doktorje pred osebnostmi, ki posedujejo sodnijski, torei državni izpit Servilni in korumpirani načelniki personalnih odsekov ne razločujejo (ali vsaj nočejo razločevati! op. uredn.) višje kvalifikacije od navadnega doktorskega naslova. Revizija ukazov je nujna. Zadovoljiti bo treba krivično zapostavljene, vsakega izmed teh postaviti na svoje mesto in to s posebnim ozirom na njegove kvalifikacije, sposobnosti in službena leta. Iz državne službe bo treba izločiti protekcijski sistem, strankarski vpliv (ki se ne da odkloniti) pa naj se postavi v razumne meje. Stranka naj šteti svoje najboljše in najsposobnejše, ne pa elementov, ki zlorablajo njeno vrednost. To, kar uganja ministrstvo za socijalno politiko, (v katerem ministruje naš neizogibni Kukovec) preko dr. Cuvaja in inspektorja Naumoviča ter ostalih perfidnih birokratov, (katerih morala je navaden „bluff“) je Sodoma in Gomora za državno službo. Slični so primeri tudi v drugih ministrstvih, toliko pa je gotovo, da so v takozvanih „demokratskih“ najbolj značilni.“

Sodba prof. Jovanoviča je v prvi vrsti in za demokrate naravnost uničujoča. Oddelki naših ministrstev so Avgijeji hlevi, ki so baš sedaj bolj kot kdaj poprej potrebni rešilnega Herkula, ki naj bi jih izkidal. Da je v Kukovečevem ministrstvu nagromadega največ blata, se ni čuditi. Slov. liberalce, odnosno demokrat je in ostane vedno enak. Sirokoustenje, popivanje za „narodov blagor“ in birokratska lenoba, to so njegove glavne poteze.

Vidovdanska ustava parcelira državo na male, brezpomembne oblasti, Beogradu pa dodeluje važne naloge in vloge. V njej je zasigurana premoč beogradske „porodice“ nad narodom. Naivni ljudje mislijo, da bo z ustavo hkrati zavladala tudi pravica in enakopravnost. Kolika pomoč! Računati bomo morali s činjenico, da bo beograjska klika odslej neovirano in nemoteno hodila po nevarnih potih korupcije. Predpogoje za to razkrojevanje toliko drage nam domovine so si njeni paraziti zagotovili v remek-delu g. Pašiča, v centralistični, vidovdanski ustavi.

Pod rajno Avstrijo in danes.

Nasa stranka zboruje vsako nedeljo in praznik po deželi na več mestih. Ti naši shodi se ne vršijo med širimi stenami in pri zaprtih vratih, ampak na prostem — pod milim nebom poslušaj, pritrjuje in burno navdušeno odobrava naš slovenski narod delo in nastop svojih političnih voditeljev-poslancev Jugoslov. kluba.

Zborovanja naših poslancev so sedaj po sprejemu kupljene ustave ljudski tabori — za las podobni onim dr. Korošca in drugih slovenskih poslancev staroavstrijskega Jugoslov. kluba, ko se je oznanjala ljudstvu pod milim nebom in ob tisočero navzočnostjo — majniška deklaracija.

En pojav moti naše današnje politične tabore, kakor smo ga opazili i pod rajno Avstrijo tik pred njeno nagla smrtjo: poleg naših poslancev govornikov sedi politični komisar, ki skrbno beleži vsako govornikovo besedo, da potem poroča o vsebini govora vladnim JDS faraonom.

Stara Avstrija je skušala še na smrtni postelji zaježiti gibanje slovenskega naroda za svobodo ter samostojnost, radi tega je obdajala takrat naše politične govornike z žandarji in političnimi komisarji. A vendar je niso oteli smrti vsi žandarji in stenogrami političnih špiceljnov. Isto, kar je uganjala mačeha Avstrija z zahtevjo po naši svobodni samostojnosti, počenja tudi sedanja vladna klika, ki hoče našemu narodu vsaj pod kožo vcepiti centralizem po form obznan, policijskih odredb, časniške cenzure in asistencije političnih komisarjev, a pri vsem tem vladnem početju nasilja stavlja in zahteva slovensko hrvatskega naroda na strani avtonomne osvoboditve.

Kar se ni obneslo v stari Avstriji, se ne bo nikdar tudi pri nas. Zandarski bajoneti in stenogrami političnih komisarjev so zadjali mačehi Avstriji zadnji — smrtni sunek; dal Bog da bi se isto zgodilo v najbližjem času tudi s sedanjim policajdemokratizmom, ki šepa v staroavstrijskih copatah žandarjev in političnih špiceljnov.

Kakor sem omenil, da se zbira naš moško dorasli narod v taborih — pod milim nebom in zahteva svojo politično samostojnost. Našim slovenskim možem in ženam sledi vrla amadina, katero vidimo v teh poletnih časih, kako tudi ona zboruje v na tisoče mladstnih glav broječih deklških in orlovskih taborih, na katerih se tu navdajajo za vzore krščanstva, razne druge ideale ter za telesno čilost in krepost. Našo mladino spemljajo po deških in orlovskih taborih starši in se radujejo pri pogledu na krščansko mladež, njeno izobrazbo in te lovaditve, kar vse je že preobrazilo slovenska mlada srca, na prvi zopetne nepokvarjenosti, dušne omike in telesne proznosti.

Na drugi strani pa vidimo danes, kako tuče iz mest in trgov po nedeljah ljudje v garibaldinskih srajcah — kjer v smetskih gostilnah pijejo, jedo in ve eljučijo na državne stroške, vablj narod, da bi jih vsaj gledal in iz njihovih popivanj in razgrajanj črpal utrjenje državne misli. Da bi pa na gnali kmetu še bolj v meso in kri državetvornost sokolske srajce, se ta gosпода vsede na vojaške konje in hajdi v diru po deželi, da narod vidi, kako se kviri erarične živali pod krinko učitve državne misli. Hvala Bogu, da je naš kmet toliko uviden, da se ne udeležuje teh z denarjem davkoplačevalcev plačanih sokolskih dirindajev, ampak pri pogledu na sokolski trab in pogon stiska pesti v zavesti: Čakajte, saj pride čas, ko mestna frakarija ne bo več uganjala svojih državotrajajočih komedij in grede na državne stroške in pod krinko jugoslovanstvo spasne sokolske srajce.

Razloček med deklško orlovskimi tabori ter sokolskimi izleti je pač ta, da je naše mladinsko gibanje spremljano od preobilne udeležbe in navdušenega odobravanja naroda; Sokoli pa samevajo na svojih deželskih pobidih, ker kmetski narod jih že predobro pozna kot zastupljevalce morale in krščanstva.

Se enega takta se hočemo danes dotakniti, ki je od demokratskih oblasti kopiran po stari Avstriji — namreč naše davčne razmere.

V zadnjih zdihljajih rajne mačeha Avstrije so bili pri našem kmetu najbolj osvraženi razni rekvizitorji ter takozvani žetveni komisarji. No, danes sicer nimamo v naši agrarni kraljevini rekvizitorjev in žetvenih komisarjev v staroavstrijski obliki, pač pa so še danes med nami ljudje, ki so pod dvoglavim Karlovim orlom vršili posel rekvizicije, danes pa so špiceljni davčnih oblasti glede rekvizicije osebne dchodnine in takozvanih vojnih dobičkov po kmetih.

Ako si se zameril v stari Avstriji liberalno nemškutarskemu učitelju ali krčmarju ali trgovcu, so ti med vojno odtirali zadnji rep iz hlepa in ugrabili zadnji mernik živeža. Če pa se upaš danes nasprotovati JDS šolniku in samostojnemu birtu, pa te bodo odrli finančni rekvizitorji z osebno dohodnino in vojnim dobičkom, da se lahko upreš na beraško palico. Se danes se uganja skoro isto kot pod stari Avstrijo, samo pod drugo firmo, osebe pa so ostale iste — včeraj črnzolt, danes SHS državotvorne.

Tudi raynkar omenjeni grobokop rajne Avstrije, ki se kladi danes tudi po naši kraljevini, nam je dokaz, da bodo demokratsko samostojni špijoni finančnih oblasti izkopali s svojim — gnusnim ovađuštvo grob sedanjim vladnim finančnim JDS faraonom.

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Zakonodajni odbor je sprejel in odobril zakon o zaščiti države. Ta zakon pride sedaj še pred parlament in bo gotovo tudi sprejet.

Naš parlament že spet zboruje. Prva parlamentarna seja je bila žalnica po rajnem Draškoviču, katerega se je spominjal v besedi predsednik zbornice dr. Ribar.

Po opravljeni žalnici se je zbornica pečala s predlogom finančnega ministra, da se najme v inozemstvu posojilo 500 milijonov dinarjev, in s poročilom verifikacijskega odbora, ker dobimo sedaj dva nova poslance in sicer: samostojnega Stefana Dolnik mesto dr. Vošnjaka in Juraja Demetrovič mesto Draškoviča. Minister pravde je še na to zahteval izročitev vseh komunističnih poslancev sodniji.

Prihodnja seja zakonodajnega odbora in parlamenta se vrši danes.

Prihodnji mesec se začne razmejitveno delo med našo državo in Madžarsko. Od naše strani je imenovan glavnim delegatom polkovnik Vojin Čolak-Antič.

Politična poročila.

g. Pašič piše Protiču? „Jutarnji list“ poroča: Akcija demokratov in radikalov, ki naj bi omogočila vstop g. Protiča v Pašičev kabinet, se nadaljuje. V Rimske Toplice bodo baje poslali zaupno osebo, ki bo g. Protiča poizkusila pridobiti za vstop v vlado. V to svrhu bo g. Pašič poslal g. Protiču zaupno pismo, s katerim ga bo

potkusit prepričati, da je njegovo pouščanje sedaj potrebno. Kakor se doznanja pa g. Protič ne bo sprejel mamljivih predlogov. V političnih krogih prevladuje mnenje, da bo g. Protič po padcu Pašičevega kabineta prevzel krmilo države.

P Konvencija za pobijanje komunistične propagande. Predsednik ministrskega sveta g. Nikola Pašič je predložil vladam Čehoslovaške, Rumunije in Italije načrt, po katerem bi se ustvarila enotna konvencija za pobijanje komunistične propagande. Ta konvencija bi pozneje obsegala tudi druge države, ki bi izrazile željo, da se boro proti komunistični nevarnosti.

P V Braslovcah sta včerajšnje neželje bila dva shoda. Po prvem cerkvenem opravilu je bilo politično zborovanje, ki je bilo prav dobro obiskano. Poročala sta poslanca dr. Hohnjec in Davorin Krajinca. Zborovalci so izrazili peslancem ljudske in kmetijske stranke popolno zaupanje, ožbrili postopanje Jugoslovanskega kluba ter zahtevali revizijo centralistične ustave. S posebnim sklepom so tudi zahtevali, da se naj pri izvozu živine popolnoma opusti carina. Popoldne je bil shod ženske mladine. Govoril je dr. Hohnjec.

Orlovski tabor v Ptujju.

Staro mesto Ptuj je bilo včeraj, 31. julija priča lepe slovesnosti naše orlovske organizacije. Ze v soboto ves dan so prihajali Orli, Orlice ter gostje iz Slovenije in Hrvaške. V nedeljo, pa je bil Ptuj od 4. ure zjutraj do pozne noči podoben velikemu mrav ljišču. Peš, z okrašenimi vozovi, z vlaki, avtomobili in kolesi so pevajoč narodne pesmi prihajali naši mladi in stari na I. prleški orlovski tabor.

I. Prleški orlovski tabor v Ptujju ni bil samo telovadna prireditelj, bil je sijajna manifestacija naše katoliške ideje! Kdor je videl to krepko armado naših Orlov, Orlic, Orličev, nadalje več tisočglavo množico kmetijskega in delavskega ljudstva, se je lahko osebno prepričal, da zmaga naša misel kljub vladnemu pritisku, zasmešanju, zapostavljanju itd., na vsej črti. Kakšen razloček med Sokolskim izletom v Ptujju 1. 1919. in med včerajšnjo prirediteljo! Kar smo tam pogrešali, je bilo kmetško ljudstvo, ki se je predobro zavedalo, da takozvane svobodne misli nasprotnika podpirati ne more. Včerajšnje slavje pa je znova doprineslo dokaz, da imamo kmetško mladino v svojem taboru, v taboru krščansko-mislečega ljudstva. In tega dejstva se moramo veseliti iz vsega srca, saj nam je važen pokor v nadaljnjem razvoju naših organizacij.

Tekma.

Zjutraj ob 5. uri se je vršila tekma med odseki severnih slovensko-štajerskih okrožij. Ze začetkoma se je videlo, da prednjačijo v vsakem oziru tekmovalci iz Ljutomera. Inres! Razsodišče je po kratkem posvetovanju dodelilo prvenstvo ljutom. Orlu. Značilno je pred vsem to, da je dobil prvenstvo Ljutomer, ki ima v svojih vrstah skoro same kmetške, delavske in obrtniške sinove. Ceditamo našim vrlim Prlekom k res sijajnemu uspehu!

Na ptujskem kolodvoru.

Z vlakom, ki je iz Maribora krenil točno ob 9. uri zjutraj, so se odpeljali še zadnji, zaostali Orli in Orlice ter nebroti mariborskega občinstva. Na vseh postajah so vstopali ljudje, da je bilo v vlaku že preveč tesno. Vlak je bil s trobojnicami okrašen Orli-trobentači pa so vsi pot prav neumorno naznanjali slaven pohod naše misli. Ko je prispel vlak v ptujsko postajo, je tamkaj čakala več tisoč glav broječa množica ljudstva. Ob zvokih rakovniške godbe so se vsuti gostje pred kolodvor, kjer so se pomešali med pričakujoče občinstvo. Pogled na to pestro družbo postavnih Orlov, brhkih Orlic, otroško navdušenih Orličev, pomešanih med naše zavedne kmetške fante in dekleta, je bil naravnost očarajoč. Takoj po prihodu so formirali zares impozantno povorko, katero so otvorili Orli-jezdci na širokohrbatih lepih kmetških konjih. Sledila jim je jezdna skupina bratov Hrvatov v narodnih nošah. Za njimi

je prišla skupina deklet v narodnih nošah. Burno pozdravljeni, so prikoralaki Orli-reditelji. Za reditelji se je uvrstila salezijanska godba z Rakovnika. Nato je pa prikoralaka močna skupina praporščakov, katerim je sledilo predsedstvo Orlovske zveze (brat Jože Pirc, v spremstvu številnih okr. predsednikov) in zelo številna četa naših Orlov, lepo razvrščenih po posameznih krajevnih odsekih. Prav mično sliko je nudila skupina Orličev, ki so junaško stopali po prašni cesti. Nato so prikoralake Orlice. Zastopane so bile res v častnem številu. Člani bratnega društva in Dekliške zveze v Cirkovecah so se peljali na dvoje lepo ozajšanih vozovih. Omeniti še moramo orlovske godbo iz Svetinj, ki je z veselimi koračnicami olajševala nepregledni koloni korakanje.

Cerkvena svečanost. Obhod po mestu.

Povorka, kateri se je pridružilo tudi ostalo občinstvo, je krenila na Minoritski trg, kjer je veleč. g. dr. A. Medved v prekrasno zasnovanem nagovoru povdaril velikanski pomen slavnosti, ki naj bi udeležence utrdila v borbi zoper krščanstvu sovražne ideje. Z burnim odobravanjem se je občinstvo zahvalilo govorniku za prekrasne in v srca segajoče besede. Nato se je vršila sv. maša, kateri je prisostvovala ogromna množica ljudstva. Po končani sv. maši so se skupine vzpostavile v poprejšnjem redu ter korakale po ulicah liberalnega gnezda. Zareči obrazi naših Orlov in Orlic, zvoki dvojih godb, neprestani „Živijo“ in „Bog-živi“ klici, ki so padali iz množice in našli svoj odmev v vrstah korakajočih, so dvigali oduševljenje do vrhunca.

Telovadba.

Popoldan se je vršila pri cerkvi sv. Ožbalta javna telovadba, ki je nad vse pričakovanje dobro uspela. Burno priznanje so želi zlasti ljubljanski člani, ki so na orodju pokazali sadove dolgotrajnih vaj. Nastopi so bili, izvzeto par malenkosti, skoraj neizogibnih pomanjkljivosti, disciplinirani. Izvajanjem telovadcev je vse občinstvo sledilo z zanimanjem in prav pogostim pritrjevanjem. Nekaj posebnega pa je bila takozvana „štrasburška“ vrsta, ki je z mojstersko preciznostjo izvajala simbolične vaje. Po končani telovadbi je stopil predsednik Orlovske zveze, brat Jože Pirc, na govorniški oder. V ognjevitim, nad vse lepo zasnovanem govoru je govornik izrazil svoje odkrito veselje nad nepričakovano ogromno udeležbo. Mestoma ga je občinstvo z burnim odobravanjem prekinjevalo. Nato sta še govorila brat Novak iz Ljutomera in vladni komisar okrajnega zastopa, g. Mihael Brenčič, ki sta v znešenih govorih pozvala mladino na novo delo, ki naj nas privede do zmage. Po telovadbi se je v Ljudskem vrtu vršila nad vse živahna ljudska zabava. Ob 9. uri pa so se mariborski, ljubljanski in celjski gostje odpeljali. Upajmo, da obrodijo včerajšnji tabor obilne sadove! Mladina, naš up in naša bodočnost, naprej po začrtani poti!

Dnevne vesti.

d Policajdemokracija denuncira! V petkovi številki „Jutra“ je na prvem mestu objavljeno izvirno poročilo o generalni debati o zaščiti države. „Jutra“ piše: „V nadaljnjem govoru je minister Svetozar Pribičević povdarjal, da zakonski načrt ni naperjen samo proti komunistom kot takim, ampak proti vsem, ki se poslužujejo komunističnih (!) metod. Prebral je med drugim govor poslanca Brandnerja v Trbovljah, ki je najboljši dokaz, da se mora dati zakonu za zaščito države čim širša podlaga.“ Tako „Jutra“. Pred vsem naj nam blagovolijo gospodje okoli „Jutra“ pojasniti, kdo da se poslužuje komunističnih metod? Morda „klerikaleci“, socialpatrijoti ali narodni socialisti? In navsezadnje: kakšne so te metode? V čem obstojajo? Z bombami in revolverji se opozicijskinci, ki predstavljajo vedno številnejšo večino slovenskega naroda, še doslej niso borili proti vladnemu režimu. Propaganda „klerikalne“, narodno socialistične in socialistične ideje potom spisov, časopisja, letakov, itd. je vendar dovoljena, ali ne?! Ali

vam je res tako neljuba? O vadba, s katero se policajdemokrati zamahnili v Beogradu proti poslancu Brandnerju, bo tvorila imeniten prispevek k avstro-filskim denunciacijam iz leta 1914. Zdi se, da je policajdemokracija v teh pasjih dnevih dosegla v denunciranju — evropski rekord. In potem se še čudijo, če med ljudstvom ni patrijotizma, tistega za bajoneti, vohuni, špiceljni in policijo vzdrževanega klečeplazanja pred ogabno kliko brezdomovinske policajdemokracije in njenim madžaronskim dervišem.

d Kako pozna bivši minister dr. Albert Kramer delavstvo? Gosp. narodnosocialistični poslanec Brandner piše o dr. Kramerju v „Jugoslaviji“ od 28. julija sledeče: „Gospod dr. Kramer je doma iz Trbovelj, je bil minister in velik patrijot, politik je še sedaj. Toda v Trbovljah ga niso videli nikoli med delavstvom, še nikoli v zahtolem delavskem stanovanju, še nikoli v jami, da bi se sam prepričal o bednem stanju delavstva. Ne le kot jugoslovanski patrijot, še bolj kot domačin je imel proketo dolžnost, iti med delavstvo ter ga poučevati in delati zanj. Toda delavec je strgan, žuljav in umazan — to ni za demokrata. Naša inteligenca, ki se je izogibala delavstva in ga prepuščala tujim hujšakcem, je največ kriva na tem, da je zavzelo komunistično gibanje take dimenzije.“ Pa bodo prišle zopet kake volitve: dr. Kramer, Kukovec, Zerjav in Pribičević bodo oznanjali: Mi smo stranka malega človeka!

d Dobra karakteristika. Poslanca NSS, A. Brandnerja je obdolžilo „Jutra“ zaveznitva s komunisti. „Jutra“ ga je hotelo očrniti samo radi tega, da bi se policajdemokracija oz. demokratska policija zamogla nad Brandnerjem spodtakniti. Brandner, katerega so ovadili trboveljski učitelji, da je zagovarjal na nekem shodu metode komunistov, je v „Jugoslaviji“ objavil sledeči odgovor „Jutra“: „Brezdovno je izšel dopis iz vrst trboveljskega učiteljstva, onega učiteljstva, ki je postalo demokratsko, odkar mu je minister Pribičević zvišal plače. Povdarjam, da bi imelo to učiteljstvo hvaležnejše polje v raznih društvih, kjer ni ti z mezincom ne gane (prosvetno delo našega učiteljstva!) kaj še-le, da bi šlo med delavstvo in ga izobraževalo. Ako bi učiteljstvo, ki šteje v Trbovljah okoli 60 oseb, ne bilo za izobraževalno delo tako leno, in ako ne bi preziralo delavce kot brezpravna bitja, ki imajo samo dolžnosti in nikalnih pravic, bi se komunizem v Trbovljah nikdar ne bil tako močno ukoreninil.“ Lenoba, klečeplazanje pred Svetozarjevim režimom, ki si ga je v veliki meri prilastilo v dobi svetovne vojne pod črno-rumeno oligarhijo, to so danes na žalost vse čednosti našega učiteljstva, ki je s tem, da se je v svojo zagriženostjo zapisalo umirajoči policaj-slovenskega naroda hrbet. Gospod Brandner ni „klerikalec“, povedal pa demokraciji, obrnilo ogromni večini je resnico, ki peče ...

d Doneski k resnicoljubnosti g. poslanca Drogenika. V konstituenti se je najbrlj na lažnjiv način zaletaval v slovensko duhovščino znani Drogenig. Dva gospoda duhovnika sta že tega slabostnjega „resnicoljuba“ postavila javno na laž. Drogenig ni nič ngovarjal, se ni branil, do danes še molči, je torej lagal. Drogenig je nadalje trdil, da ni hotel nekdanji šentjurski kaplan g. Kavčič pokopati njegovega otroka. Na ravnokar omenjeno Drogenigovo laž nam piše g. Kavčič sledeče: „Odkar sem duhovnik, še nisem nikomur odrekel kake duhovne funkcije. Do Drogenigove hiše pa sem imel ntko sočutje, a ne z Drogenigom ampa z njegovo soprogo, katero sem poznal že od doma, da je iz dobre hiše, a je padla v roke brezvercu. Ko je svojčas Drogenigova žena zbolela, je bil Drogenig sam opetovano pri meni radi nasvetov, katerih mu tudi nisem odrekel. Razumljivo, da sem tem manj odrekel gospej Drogenig pogreb njenemu otroku. Sicer pa, ako bi bil res kaj takega storil, bi me bil že takrat Drogenig neusmiljeno raztrgal v celjskem „Narodnem listu“ in na svojih štajerskih slodihih.“ Tedanji drugi šentjurski kaplan g. Bl. Dvoršak izjavlja, da na dan pogreba Drogenigovega otroka ni bil doma, ampak v šoli, Drogenigovega malčka je torej

pred leti in leti ter davno pred prvatom pokopal šentjurski g. župnik. Iz ravnokar navedenega si lahko napravimo vsako sodbo o resnicoljubju g. Drogeniga, ki je lagal proti naši duhovščini v konstituenti. Človek Drogenigovega resnicoljubja spada edinole med bivše štajerskince in danes med slabosojne!

d Zakaj je Drogenig proti duhovščini? Drogenig dolži svoječasno šentjursko duhovščino, da ga je ona nezabno užajila na njegovem čisto samostojnem ponosu. Po smrti šentjurskega župana Pisanca se je hotel g. Jožef Drogenig dvakrat vsesti na županski stolec, enkrat kot župan, drugič kot gerent, a mu je oboje spodletel Ker ni postal Drogenig ne župan ne gerent, se znaša sedaj nad duhovščino, ki mu je baže prepredila župansko čast, ker je bil g. Jožef štajerskijanski nemskutar in je še danes trgovec z žganjem.

d Kaj je domotožje po samostojnih pojmi? Naši fantje-vojaki ne morejo živeti — slabe srbske hrane. Radi prejužnega podnebja tudi doma vsi obolijo in si v takem položaju želijo domače hrane in zdravejši krajev. Gospod poslanec Jožef Drogenig govori in tolaži krog po shodi, da je pomilovanja vredno stanje naših vojakov v Južni Srbiji in ob albanski meji samo domotožje ...

d Pobožna „Nova doba“ si želi procesije za dež, ker bi rada spet pokazala svojo pobožnost, pa samo barometer še ne stoji na dež in zato ročejo duhovniki prirejati teh procesij. Škoda, da nismo vedeli, da je tako vneto za procesije, bi bili mi naprosili župne urade v Vojniku, v Zalcu, na Laškem in v Teharjih, da bi ji bili poslali povabilo, da bi vedela dan, kdaj so se vršile, ker bi se bil vseh teh procesij pretekli teden lahko udeležil. Čudimo se, da ni celjski župni urad brumni „Novi dobi“ uradno naznanil, ko so bile molitvene ure pred Najsvetejšim v ta namen, ker navadno ne zamudi nobene molitvene ure, niti druge cerkvene pobožnosti. Po svoji stari navadi bi bili gospodje okoli „Nove dobe“ radi korakali z rožnim vencem v roki in molili glasno naprej, pa ne morejo, ker ni procesije. Mislimo, da bi jim bili dovolili primoliteni uri moliti en del rožnega venca, ko bi se bili pravočasno oglasili, pa menda niso slišali oznanila.

d Cerkveno-politična vprašanja in „Tabor“. V dobi žurnalističnih kisljih kumar se je spustil „Tabor“ na cerkveno-politično polje. Hvaležni smo mu za eno priznanje, ki ga je spustil v članku „Cerkev in država“, kjer pravi: „Med katoliško duhovščino se je pojavil pokret za ustanovitev narodne cerkve, ki se je pa omejil zgolj na Hrvaško in tam tudi zamrl, ne zapustivši močnejšega vpliva na naše javno življenje.“ „Tabor“ od 29. julija 1921. Se še živo spominjamo, koliko je demokratsko časopisje pričakovalo od znanega koprivniškega župnika Zagoraca, ki se je pehal za ustanovitvijo enega apostola celo v Ljubljano. A iz narodne cerkve in je svojčas poslal vseh demokratskih upov o razdvoju jugoslovanske katoliške duhovščine ni nič, kakor je moral to priznati bojevnik proti črni internacionalni g. oznega Vatikana „Tabor“.

d Potne legitimacije. Kdo se ne spominja tistih časov takoj po preobratu, ko je moral vsak potnik — in četudi se je peljal samo eno postajo od svojega bivališča — na kolodvorih izkazovati svojo indentiteto s predsanimi (in tudi potvorjenimi) potnimi listi. Župani so se hudovali, ker so jih morali izdajati, potniki so se upravičeno jezili, ker so si jih morali oskrbovati, edino-le policija je s pedantskim „uradovanjem“ in nekim očividnim zadovoljstvom mrevarila potujoče občinstvo. Videl sem na lastne oči, da je kontrolni organ kolodvorske policije plašil v skoraj četrtturnem zasliševanju ubogo mamico iz dežele, ki si v svoji nevednosti ni oskrbela „pasuša“ in takšnih slučajev je bilo dovolj. Sedaj so policajdemokrati zopet posegli po tej kontrolni „metodi“. Po naredbi ministrstva za notranje zadeve v katerem ministruje neizogibni Svetozar I. Br. 21.825 je sporazumno z ministrstvom za promet določeno, da mora vsak potnik, kadar odide iz kraja svojega stanovišča, imeti od pristojne

lokalne oblasti izdano potno legitima-
cijo, ki velja za mesec dni in ki se
mora povodom vsakega potovanja vi-
dirati. Tako torej! To naj bi bila ti-
sta svoboda zajamčena v toliko hva-
lisani ustavi?! Smo zelo radovedni,
v koliko bo ta abderitska naredba o-
krepila že itak razredčene vrste Pri-
bicevičevih trabantov!

d Kaksen je naš vojni zakon? —
Naš vojni zakon, ki je tak, kakor je
bil v Srbiji, veleva, da se začne vo-
jaška služba takrat, ko je rekrut pri-
deljen k kadru. Konjeniki in topničar-
ji služijo dve leti, vsi drugi vojaki
pa samo poldrugo leto. Samo 14 mes-
cev služijo dijaki, ki v teku enega le-
ta niso položili izpita za rezervnega
častnika in tisti pešci, kateri znajo
lepo pisati in dobro streljati. Samo 12
mescev služijo dijaki z maturo, nada-
lje najstarejši sin, ako so v obitelji 3
sinovi. Dijaki se v tem slučaju raču-
najo k familiji. Prvorojenec služi sa-
mo eno leto, ako ni v familiji dečka
starega nad 17 let. Najstarejši živeči
sin je prvorojenec v družini. Eno leto
služijo tudi tisti, katerim so pomrli vsi
bližnji sorodniki, če so podedovali ka-
ko posestvo ali obrt, ter plačajo več
kot 80 K neposredne letne dade,

d Duh. vest. Za dekana sta ime-
novana č. gg. Martin Medved, žup-
nik v Braslovcah, in Anton Novak,
župnik v Gornjemgradu.

d Prekmurske slavnosti. Prek-
murski Slovenci priredijo v dneh 13.,
14. in 15. avgusta t. l. velikanske na-
rodne slavnosti, kakoršnih še Prek-
murje ni videlo, kot proslavo dvelet-
nice osvobodjenja iz madžarskega rob-
stva. Te slavnosti bodo še tembolj
pomembne, ker je ravno dne 26. juli-
ja t. l. stopila v veljavo trianonska mi-
rovna pogodba ter bo glasom te po-
godbe razmejitvena komisija v najkraj-
šem času začela definitivno določevati
meje med našo in ogrsko državo. Mad-
žarski vlastodržci pričakujejo veliko
od te razmejitvene komisije ter poseb-
no obračajo svoje krepitve zopet na
naše lepo in bogato slovensko Prek-
murje. Prekmurski Slovenci pa hočejo
ravno na teh slavnostih, katere bodo
zdruzene z velikimi narodnimi tabori,
manifestirati ne le za sedanje meje,
temveč zahtevati tudi, da se še onih
20.000 Slovencev, ki so še ostali pri
določitvi demarkacijske linije v mou-
sterski okolici pod Madžarsko, priko-
pi k Jugoslaviji, kamor z ozirom na
gospodarski, narodni in politični po-
ložaj Prekmurja tudi spadajo. Prek-
murje vabi na te slavnosti ne le vse
domače sinove in hčere, temveč tudi
vse brate Slovence in sestre Sloven-
ke tostran Mure, osobito prebivalstvo
Murskega polja ter Slovenskih in Lju-
tomerskih gor, da se v čim največ-
jem številu odzovejo njih vabilu in jih
v dneh tega slavlja posetijo. Tudi os-
tali Slovenci iz daljnih krajev so naj-
priljubnejše vabljeni, istotako bratje Hr-
vati. Zveze z vlaki so do Dolnje Len-
dave in nazaj zelo ugodne. Slovesno-
sti se vrše po sledečem redu: v sobo-
toto, dne 13. avgusta popoldan ob 1.
uri prihod gostov iz Slovenije in Hr-
vatske ter sprejem na kolodvoru v D.

Lendavi. Zvečer ob 7. uri velika sla-
vnost v mestu Dolnja Lendava. Drugi
dan, 14. avgusta, popoldan, se na-
daljujejo slavnosti v Crensoveh, po-
poldan v Murski Soboti. V ponedeljek,
dne 15. avgusta pa celodnevno slavje
v trgu Turnišču. Na vseh prireditel-
vah govore najboljši slovenski ljudski
govorniki, sodeluje vojaška godba iz
Zagreba in pevski zbor „Ljubljana“,
ki pojeji z 100 pevci na slavje v Prek-
murje. Prekmurski dijaki bodo pred-
stavljali kratke gledališke igre. Za
prosto zabavo, jed in pijačo bo vse-
stransko preskrbljeno. Vsi, kateri še
niste videli našega lepega Prekmurja,
na noge! Obiščite brate in sestre, o-
svobodjene madžarskega robstva, raz-
veselite se z njimi in bodrite jih v na-
rodnem delovanju! Hvaležnost Prek-
murcev ne izostane!

**d Vurberški grad kot zatišje be-
guncev.** Vurberški grad so zidali v
13. stoletju. Za čase svetovne vojne so
se pa grajski prostori obrnili v druge
namene. Ze meseca septembra 1914
smo imeli tu poljske in rusinske be-
gunce. O Božiču istega leta je bil grad
poln Poljakov obeh spolov. Meseca ja-
nuarja naslednjega leta so vsi odšli
in grad je postal državna hiralnica,
kjer so našli zatišje stari ljudje iz hi-
ralnice v okolici Lvova in Krakova.
Ko so ti odšli meseca septembra leta
1915, prišli so sem jednaki ljudje iz
južne Tirolske in iz primorskih dežel
bivše Avstrije, kateri so ostali tu do
oktobra leta 1918. Vseh beguncev je u-
mrlo na Vurbergu 149. Dne 31. maja
t. l. pa je prišel sem oddelek „ruskega
rdečega križa“, kateri je v gradu
otvoril sanatorij za na pljučih bolne
ruske begunce v Jugoslaviji. Sanato-
rij vodi gospa Natalija Aleksandrovna
Duhonin, soproga zadnjega ruskega
generalisima na zahodni fronti, ka-
terega je dal umoriti boljševik Kry-
lenko. V vodstvu sanatorija je več se-
ster „rdečega križa“ in zdravnik dr.
Tregubov. V gradu je zdaj več nad 60
oseb iz vseh krajev ruske zemlje: iz
Petrograda, Moskve, Kavkaza itd. Ve-
liko vedo pripovedovati o grozotah bol-
ševikov. Večinoma so ljudje boljših
slojev, ki so bili jako premožni, a
boljševiki so jim ugrabili vse nepre-
mičnine in premoženje. Cuditi se je,
da vkljub vsem nesrečam, vkljub vsem
zgubam in žalostnim vestem iz Rusi-
je, nič ne tarnajo in ne jadikujejo.
Narod, ki najsilnejše udarce prenaša
tako potrpežljivo, je vreden boljše bo-
dočnosti. Hude stvari pripovedujejo
Rusi o boljševikih, kateri so pripelja-
li njihovo domovino na rob propada.
Ti ljudje kot strankarji znajo samo u-
ničevati a nič novega narediti; niti
iskrice domovinske ljubezni ni v njih.

**d V grob 20letnega mladeniča Or-
la.** Poročilo od Sv. Marjete pri Moč-
kanjcih. Smarjetski Orel je spremljal
pretekli četrtek k večnemu počitku e-
nega svojih najboljših članov. Bil je
to 20letni mladenič Alojzij Kukovec.
Potrži starši izgubijo z njim svojega
drugega dorastlega pridnega sina.
Prvega jim je ugrabila svetovna voj-
na. Oč grobu je ginljivo govoril o raj-
nem domači g. župnik in tudi zastop-

nik Orla mu je želel večni mir ter je
pozival člane na vztrajen boj za naše
ideale po vzgladu pokojnika. Poleg
domačega odseka je prihitel tudi Orel
od Sv. Lenarta, da počasti mrtvega
tovariša. Hvala njemu in vsem, ki so
spremili našega Alojza na zadnji ze-
meljski poti ter izražali sočutje star-
šem!

d Boj na življenje in smrt. Iz Zla-
tolič pri St. Janžu na Dravskem pol-
ju nam poročajo: Nehvaležnega gosta
je imel v noči od 23. na 24. julija pre-
vzitar Andrej Zunkovič. V petek
prej je kupil od 23 letnega fanta ne-
kaj obleke in čevlje. Ta je pri tej pri-
ložnosti videl, da ima Zunkovič več
denarja pri sebi. V soboto ob 10. uri
zvečer pride zopet k Zunkoviču ter ga
prosi za prenočišče, kar mu ta dovoli.
Ker ima samo eno posteljo v sobi, mu
hoče pri peči pripraviti ležišče, a on
pravi, da hoče v postelji ležati. Kon-
čno Zunkovič v to privoli in oba gre-
sta v posteljo k počitku. Krog polnoči
pa zgrabi tuje Zunkoviča za vrat in
ga začne daviti. Ta k sreči ni trdno
spal ter se krepko brani. Ruvata se
sem in tje, dokler ne padeta s postel-
je na tla, kjer se je boj na življenje
in smrt nadaljeval. Napadalec se je
posrečilo, vzeti z mize precej dolg in
oster nož, da bi z njim zabodel Zun-
koviča, ta pa prvo za ostri del noža
in se brani z vso silo. Zelo sili je ra-
nil roko, a tudi ropar je dobil tri ra-
ne v noge. Slednjič so vendar sosed-
je slišali vpitje in klice na pomoč.
Moral so s silo odpreti zunanja in
sobna vrata, ker so bila zaklenjena,
ter rešili Zunkoviča iz strašnega po-
ložaja ter obvestili o vsem orožniku,
katerim je napadalec izjavil, da se
piše Franc Majer, da je rojen 1898
kot sin rudarja v Trbovljah, da je de-
zertiral v Nemško Avstrijo, kjer se še
baje več takih tičev skriva.

d Odškodnina porotnikom. Po dol-
gem circanju je prišlo vendar tako
daleč, da dobe porotniki nove pristoj-
bine. Porotniki, ki so oddaljeni od po-
rotnega sodišča več kakor 7½ km, do-
be povrnjeno vožnjo III. razreda na
železnicah, vrhu tega pa za hrano in
stanovanje dnevno po 80 K.

**d Priglasite se za mariborsko o-
brtno razstavo,** ki se bo vršila od 8.
do 28. septembra t. l. v vseh prostorih
Götzove dvorane. Predpriprave za
razstavo so končane. Pripravljala od-
bor je razposlal vsem, ki so se pri-
glasili, prijavnice, katere se morajo
izpolniti vrniti odboru, da bo ta la-
hko razpolagal s prostorom. Dolej so
je že sicer priglasilo lepo število o-
brtnikov, ki bodo razstavili svoja de-
la, a še vedno premalo. Obrtniki, na
delo za razstavo, da pokažemo javno-
sti, da slovenski obrtnik res nekaj
zna!

**d Velika planinska veselica dne
7. avgusta v Rušah** bode nudila ve-
selja in zabave v največji meri. Pri-
de tudi pohorski narodni pesnik Vo-
dovnik Jurij. Pekli se bodo „jaraci“
na raznju itd. Torej 7. avgusta vse v
Ruše.

**d Vstopnice v predprodaji za ve-
liki planinski sejm,** ki se vrši dne

7. avgusta 1921 v Rušah se dobe pri
Baloh & Rosina, Grajski trg, Pintar
& Lenard, Aleksandrova cesta in pri
Franju Majer-ju, Glavni trg in v pro-
dajalni Cirilove tiskarne.

d Tragična smrt. V bližini Za-
greba se je dogodila 29. t. m. kata-
strofalna nesreča. 25. napadalna četa
se je pod poveljstvom poručnika
Vladimirja Kajganoviča vadila v me-
tanju ročnih granat. Pri odmoru je
našel redov Milivoj Stefanovič v bli-
žini oddelka ročno granato ter je za-
čel razkazovati svojim tovarišem. Klub
opozorilvi, da je granata nabita, jo je
v šali vrzel v gručo tovarišev. Uči-
nek je bil grozen. Stefanoviča je raz-
mesarilo takoj, istotako še nekega to-
variša. Tretji vojak je umrl čez par
minut v trašnih mukah. Težka
in lahko ranjenih je 17 vojakov. Uve-
dena je preiskava.

d Izpraznjenje Dalmacije. Izpraz-
njenje tretjega pasu Dalmacije se bo
pričelo dne 17. avgusta t. l. Član na-
še razmejitvene komisije v Dalmaciji,
polkovnik Kalafatovič, je že odpotoval
na svoje mesto, da prisosfjuje izpraz-
njenju Dalmacije.

d Dvoženstvo v Rumuniji. Ru-
munski polslužbeni organ „Indrepta-
tea“ javlja, da bo v par dnevih pred-
ložen v parlamentu zakonski predlog,
ki bo dopuščal vsakemu državljanu
Rumunije po dvoje zakonskih žena.
to pa radi tega, ker je v Rumuniji
mного žen in malo mož. Rumunska
ženska liga je povodom teh vestí pro-
testirala preko princeze Evgenije
Reuss-Jabolescu proti temu predlogu.
Protest je bil obelodanjen v listu „Di-
mineata“. Rumuni si želijo harem po
turškem načinu!

d Vročina v Parizu. Reka Seina
je tako vpadla, da ubija mesnaga, ki
se steka iz mestnih kanalov, na tiso-
če in tisoče rib, ki s svojim smradom
okazujejo ožračje. Reška policija od-
stranjuje z vsemi silami na površju
vode plavajoče hekatombe rib. Vodni
vrelci v Versaillesu in Trianonu ne
funkcionirajo. Od vročine je umrlo že
mного ljudi.

d Vrednost denarja. Ameriški do-
lar stane 170—174 naših K. Za 100
avstrijskih K je plačati 19—21, za 100
čehoslovaških 222 naših, za 100 nem-
skih mark 219—219½ in za 100 laških
tir 736—740 jugoslovanskih K.

Iz Maribora.

d Izjava. Glasom uradnega ust-
menega obvestila policijskega svetni-
ka g. dr. Senekoviča me je glavni u-
rednik „Tabora“ g. R. Rehar zatožil
pri goriimenovanem, da sem jaz izu-
stl besede: „Preden umorim sebe, mo-
ram enega ministra“. Izjavljam, da je
to neresnica, ker jaz omenjenih besed
sploh nisem rekel in imam za to priče
na razpolago. Maribor, 30. julija 1921
Ivo Beršček.

**d Mariborski trg je v soboto, dne
30. julija bil več kot za 50% slabejši
kot prejšnjo soboto.** Znamenje velika
suše in vročine. Krompirja je bilo na
mesto 138 samo 25 vozov. Okoli 9. u-
re je bil že ves razprodan. Cena po-

Gladiatorji.

Prva knjiga. — Eros.*

1. nadaljevanje.

I.

Sanje.

Temna in resna v svoji čarobni le-
poti je Prozerpina**, boginja in kra-
ljica podzemlja. Drag in ljub ji je ve-
ličastveni sijaj in zuozeči lesk njene-
ga podzemeljskega kraljestva, draga
in ljuba njegova mračna brezkončnost,
ljub ji je ponos Plutona, njenega ne-
uklonljivega soproga, dvakrat ljuba
kraljevska oblast, ki vlada večno uso-
do duš — toda ljubši ko vse to, ljubši
ko blesteča krona in ponosno žezlo in
plameneči zlati prestol, ljubši ji je

* Bog ljubezni v grškem bajeslo-
vju.

** Prozerpina je hčerka Cerere,
boginje žitnih poljan in vrto. Pluton,
bog podzemlja, kamor pridejo po grš-
to-rimskem bajeslovju duše po smrti,
ko je ugrabil v Siciliji in si jo vzel za
ženo. V mračnem podzemlju ne more
pozabiti solnčnih zemeljskih livad. Za-
to je tudi boginja mladostnih spomi-
nov.

spomin — spomin, ki kakor prijazen
solnčni žarek sveti skoz temnomračno
veličastvo podzemlja in hladi otožno
utrujenost njenega duha, kakor osve-
žujoči vetrčki z nadzemeljskih livad.
Ni pozabila in nikdar ne more poza-
biti rosnih cvetlic in duhtečih vrto-
v razkošne Sicilije, ne more pozabiti sin
jega morja in poletnega solnca in ne
zlatega žitnega klasja, ki valovi ter
šepeče na rodnih poljanah nadzemlja.

In pri spominu na davne dni nje-
ne mladosti razjasni otožen smehljaj
njeno strogo, resnobno lice, njena tem-
na, grozeča lepota se ublaži in Pro-
zerpina je za trenutek zopet veselo,
smehljajoče se dekle svojih mladih let.

In slonokoščena vrata Spomina se
odpro, ljubki golobčki, seli Prozer-
pine, boginje mladostnih spominov —
prihitijo na snežnobelih perutih in od-
plavajo iz mračnega podzemlja ven v
solnčni svet, da ponese balzam tolaž-
be utrujenim in ranjenim in izgublje-
nim.

In te-le sanje so prinesli seli mi-
ru sebi, da potolažijo potrtega duha
spečemu sužnji.

Ugnan je končno divji merjasec.
Dojga in naporna je bila gonja.

Po samotnih goščavah, preko solnčnih
planot, skozi goste grmičje in gozdne
soteske, čez skale in pečine, preko šu-
meče reke in zameglenega, globokega
mečvja so ga zasledovali divji lov-
ski psi, brez oddiha, brez usmiljenja,
in sedit so ga ugnali.

Oo debilu stoletnega hrasta se je
ustavil in se obrnil proti svojim za-
sledovalcem, pogumen, kot pristni po-
tomec britanskih divjin, pripravljen,
da drago proda svoje življenje in se
bori, zmagovit in nepremagljiv, do —
smrti.

Njegove male oči mu žarijo kakor
živo ogaje, trde ščetine na hrbtu mu
štrlijo po koncu, bele pene mu odle-
vajo iz mogočnega rilca, ko pomeri s
svojima nevarnima, zakrivljenima koči
nikoma sedaj proti nemu, sedaj proti
drugemu svojih besno ga naskakujo-
čih, lajajočih sovražnikov.

„Ho! — Zagrabite ga!“ krikne
za njimi mladi lovec in skoči sredi
med nje s svojo krafko, širokolistasto
sulico v roki. Brez sapa je in dolge
milje skozi zaraščene gozdove so ga
utrudile, toda srce mu radosti bije in
kri mu polje po žilah v divjem zano-
su naporne zmage, znanem le strast-
nemu lovecu.

Za so je zvalil na tla eden štiri-
nogatih napadalec z razparanim tre-
buhom in ves krvav, pa že grabi dru-
gi močjasca za golfanec in pečenj dol-
gi ko; sulice mu zabode mlada sitna
roka za vrat in mu ga porine doli do
pljuč. Ročaj sulice se krhko prelomi,
ko se zruši nanj težko, okorno truplo
in stesajoč se v smrtnih sunkih izbi-
va divji merjasec svoje življenje po
mekki zeleni trati, kakršno je najti le
na britanskih livadah.

Novo sliko mu pričarajo mehke
sanje.

Merjasec izgine in gozdna divjina
se izpremeni v prelepo, ljubko in smeh-
ljajočo livado —.

Črede rdečkastih goved zadovolj-
no muho sočno travo in obračajo svo-
je dolgorogate glave proti vetru, ovece
se belijo po zelenih pašnikih, ki va-
lovijo ča proti morju, ponosni galebi
dviga svoje bele peruti proti jasnemu,
vedremu nebu, brenčanje muhi in če-
bel se pomešava z veselim lajanjem
psov. mukanjem goved, razkošnim de-
kliškim smehom in drugimi glasovi, ki
oznanjujejo mir, zadovoljstvo in srečo.

(Dalje prihodnjič.)

skočila za 6 do 8 kron pri merici, t. je na 18 do 20 kron. Cebule in kumare je bilo 26 vozov. Zelenjave več kot polovico manj, kot pred osmimi dnevi. Celo kuretine je bilo malo. Največ je na trgu mesa. Goveje meso 20-26 kron, telečje 14-16 kron kilograma. Bučno olje 44 kron liter.

Orlovski vestnik.

o Prvi orlovski tabor v Loki pri Židanem mostu bo dne 14. avgusta t. l. s sledečim vspeedom: Ob 9. uri spre-

jem gostov, nato obhod, potem sv. maša in po sv. maši ljudski tabor. Popoldne ob 3. uri javna telovadba in velika ljudska veselica. Vsi, ki mislijo in čutijo katoliški, naj ne manjkajo na tej prireditvi!

Dopisi.

Celje. Pesnik: „Zapihal je jug“ namerava napraviti procesijo za dež katero bo on vodil; križ bo nosil njegov sin, kot pevka pa nastopi njegova hči. Morda bo potem pa le zapihal — jug!

Dobrna pri Celju. V soboto zvečer smo imeli cerkveni koncert v korist za nove zvonove. Prireditelj je v verskem, moralnem in gmotnem oziru dohro uspela. Strogo cerkven program je nudil cen. udeležencem priliko molitve, domača cerkvena glasba, podprta v petju in godbi od cenj. gostov, je napravila velik vtis, zlasti na pravoslavne udeležence. Gmotno je dala prireditelj za nove zvonove približno 2500 K čistega. Odbor za nove zvonove se zaveda dolžnosti, da se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali, predvsem gospej dr. Trenčevi, gospej Pezdire iz

Sarajeva za razprodajo vstopnic, gđe. Olgi Pezdire in g. Stiglicu za ljubke in čustvene solo-speve, vojaški godbi, in domačemu pevskemu zboru, pomnoženemu z nekaterimi pevskimi močmi iz vrst cenj. gostov. Padla je sicer tu in tam kaka beseda zoper katoliški cerkveni koncert in zoper nabiranje darov za zvonove, a čast cenj. gostov da se tem netolerantnim agitacijam le niso udali. Upamo, da nam bo mogoče nuditi še katerikrat letos se kaj boljšega in se priporočamo za naklonjenost. — Odbor za nove zvonove.

51 vinskih sodov

od 50 l do 24 hl proda iz zapuščine g. Feliksa Ferka dr. Rosina, odvetnik v Mariboru, Aleksandrova cesta 16. 437

Učenka, močna, zvesta in pridna iz katoliške kmetijske hiše se sprejme v trgovino mešane stroke. J. Traun na Ptujski gori. 2-3 433

Prvovrstni trapistovski

S I R
se dobiva pri
Matija Lahu, Maribor,
Glavni trg. 9-5 373

: Gostilna Schrott :

Maribor, Koroška cesta št. 56

se priporoča cenj. občinstvu.

Poceni mrzla in topla jedila, pristna vina ter Götz-ovo marčno pivo. Stalni naročniki na hrano se sprejemajo po zmernih dnevnih cenah. 438

Dražbeni oklic.

Na podlagi sklepa okrajnega sodišča v Mariboru z dne 14. julija 1921 N. c. VI. 864/21-1 bo dne 12. avgusta 1921 prostovoljna sodna dražba posestva vl. št. 62 kat. obč. Studenci, obstoječega iz stavbišča parc. št. 48 s hišo št. 23 na Aleksandrovi cesti v Studencih pri Mariboru, pripravno tudi za trgovino, obrt ali industrijo, v izmeri 9 a 10 m², in vrta parc. št. 31/1 v izmeri 13 a 66 m², pripravnega tudi za stavbišče.

Dražba se vrši na licu mesta v Studencih, Aleksandrova cesta št. 23, ob 9. uri dopoldne. Izklicna cena znaša 320.000 K, pod to ceno se ne prodaja.

Prodajalca imata skupno ali vsak za sebe pravico, tekem 8 po dražbenem naroku najvišji ponudek odbiti ali odkloniti.

Vsak ponudnik mora zalogiti pred začetkom dražbe v roki sodnega poverjenika varščino v znesku K. 32.000.— v gotovini ali varnih vložnih knjižicah.

Dražbeni pogoji, zemljiškoknjižni izpisek in katastralni podatki so na vpogled v pisarni sodnega poverjenika.

Maribor, dne 20. julija 1921.

Mihael Korber,
notar kot sodni poverjenik.

439

Pozor!

Edina tovarniška zaloga: PIAHTE impregnirane, za vozove

2 m široke, 3 m dolge	K 888—
3 » 4 » » »	1880—
3 » 5 » » »	2250—
4 » 4 » » »	2400—
4 » 6 » » »	3500—

druge velikosti poljubno v par dneh.

Konjske dežne plahte s kumet-špico,

v treh velikostih na razpolago po tovarniških cenah.

Pošiljatev po pošti na vse kraje. Edinole pri

Alojzij Gnušek, Maribor,
Glavni trg št. 6. 417

2-3 429

Prodajam

80 hektolitrov dobrega vina

eventuelno proti dobavi različnega lesa
Jožef Golec, Aleksandrova cesta št. 53.

Kupim vsako množino

suhih, bokovih drv. Ponudbe z navedbo cene na

Julij Dernovšek, Maribor,

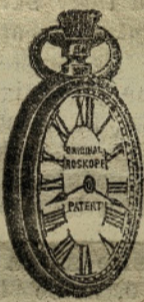
2-3 Meljska cesta 41. 428

Kdor ne verjame, naj poskusi, in prepričaj se bo, da se kupi: 390

Klobuke, obleko, perilo, čevlje,

deklečnice, petov. kočare, torbice za trg in razno galanterijsko blago najboljše in najceneje pri trdnji

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Velika zaloga vsakovrstnih UR

in verižic, prstanov, uhanov, ter jedilnega orodja itd. 6-77

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujem točno in po ceni

Lovro Stojec, urar, Maribor, Jurčičeva ul. 8 (Edmund Schmidgasse). 314

MARIBORSKA KOČA

na Pohorju 1080 m.

Planinsko letovišče

Izprehodi po gozdu. Oskrba cele foto.

Gospodarska zveza,

Centrala za skupni nakup in prodajo

R. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, podružnica Celje, Razlagova ulica št. 1, ima v zalogi špecerijske predmete, kolonialno blago, vse vrste žita, moka i. t. d. Prvovrstno češko in angleško manufakturo, najboljši splitski cement, lahki in težki bencin, vsakovrstne poljedelske stroje in železnina. Največja izbira mesnatih izdelkov. Nakup domačih vin, kakor tudi nakup in prodaja vsakovrstnega lesa. Vse informacije naj se zahteva od podružnice Celje. 6-398

Somišljeniki darujte za sklad KZ.

Spodnještajerska ljudska posojilnica

Stolna ulica št. 6. v Mariboru reg. zadr. z neom. zav.

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%

Daje posojila na vknjižbo ali poroštvo. Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo 186 brezplačno. 39

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, naložen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

Vsak zaveden krščanski socialc je član

I. delavskega konzumnega društva v Ljubljani.

Glavni prodajalni za Slov. Štajersko: **Maribor, Slovenska ulica 15, Studenci, Aleksandrova cesta 17.**

Prodajalne so tudi v krajih: Brezno ob Dravi, Črna, Ljutomer, Makole, Mežica, Poljčane, Prevalje, Ruše, Trbovlje. — Skupno število prodajaln 31.

Vse potrebščine kupujte samo v konzumnih prodajalnah, kjer dobite vedno najboljše in najcenejše blago; pridobivajte nove člane in jih priglasujte v prodajalnah! Zadruga sprejema tudi hranilne vloge članov in jih obrestuje po 5%. 434

V trgovini Jos. Osolin-a v Laškem

3-3

se dobi vedno

426

najboljše blago po zelo nizki ceni in se priporoča za nakup.